

Vi har brug for hinanden!

Hvem er hvem, og hvad er hvad? Efter det amerikanske præsidentvalg er vi alle i chok. Aftemærkedet er uroligt, den sikkerhedspolitiske situation ændrer sig, forudsætningerne for samhandel, mobilitet og udveksling mellem landene bliver påvirket. Hvad sker der med kunsten? Vi må holde vores øjne åbne, selv for det, vi ikke vil se.

Synet på kunst er stærkt påvirket, ikke bare af politik i al almindelighed, men især af kulturpolitikken. Hvis man her i Danmark gentager påstanden om, at danskerne ikke ønsker at betale for innovativ kunst, ender det med, at se ud som om det er sandt. Men samtidig viser forskningen noget helt andet. Der findes forskning, der siger, at folk ønsker at blive overrasket og involveret i oplevelser og aktiviteter, hvor det enkelte menneske har en betydning. Dette er på en måde kunstens kerne. Det er i mødet mellem de enkelte værker og publikum, at mening opstår. Hver og en kan kigge på det, der vises og gøre oplevelsen til sin egen, dele den med andre eller bare gå videre til næste. Ny koreografisk scenekunst er en vej for publikum ind til fordybelse og refleksion over både sig selv og den verden, der omgiver en.

Kunsten har brug for en elite, der går først, og baner vejen, ligesom vi forventer, at ministrene i en regering er en elite og gør det samme - baner vejen for den fremtid, vi ikke kender, men gerne vil have. Hvis det forholder sig sådan, hvordan kan det så være, at mange mener, at politikere "ikke forstår"?

Kunsten som forandringsagent

Jeg er et nyt medlem af ECP, European Cultural Parliament. En organisation, der ikke består af politikere (som man måske kunne tro), men af kunstnere, mediefolk, filosoffer, arkitekter og andre

kulturpersonligheder fra 43 lande. Da vi mødtes i Batumi i Georgien i begyndelsen af oktober handlede mødet meget om vores roller og vores ansvar som en intellektuel og kunstnerisk elite. Vi diskuterede aktuelle emner intenst for bedre at kunne forstå vores forskellige kulturelle sammenhænge, under hvilke betingelser vi opererer, og hvordan vi bedst kan støtte hinanden og påvirke politikere og politik.

Havde mødet været holdt i dag, ville vi have talt om situationen i USA, men på daværende tidspunkt, var det vigtigt for eksempel at tale om, hvordan BREXIT påvirker den kulturelle udvikling i Europa. Under BREXIT-forhandlingerne blev de kulturelle spørgsmål ikke taget op. 80% af vælgerne under 25 år stemte for at blive i EU. Det er den generation, der kommer til at leve med konsekvenserne af, hvad de ældre vælgere besluttede. Hvad sker der med vores forskellige kulturer, når en hel generation bliver udelukket fra Erasmus-programmet og institutionelt samarbejde? Hvis mobiliteten falder, og folk ikke længere mødes? Hvad sker der med kunsten og kunstneren som forandringsagent?

Hvordan bliver vi påvirket af de 1,2 millioner flygtninge, som ifølge UNHCR er kommet til Europa fra Syrien, Afghanistan og Irak i 2015? 50% af dem er kommet til Tyskland og Sverige. Ikke så mange til Danmark. Det velhavende Europa modtog 1,2 millioner, mens de fattige udviklingslande modtog 13,9 millioner flygtninge. Hvad betyder det?

Hvor mange kunstnere kommer til os som flygtninge, og hvordan lytter vi til deres udtryk af andre virkeligheder end dem, vi kender til som vores virkelighed? FLAX (Foreign Local Artistic Xchange) er et mentor-program i Tyskland, hvor erfarne kunstnere stiller op som mentorer, hjælper dem til at forstå den kultur, de er blevet en del af og understøtter deres processer til at synliggøre, det de producerer. Det er en måde at bidrage til den integration, vi ofte siger, vi stræber efter. Et andet eksempel er det sociale danseprojekt "Bodies on the Move", som består af de danske danserne Xiri Tara Noir, Phyllis Akinyi og Mohammed Nour Horia fra Syrien. På den græske ø Chios, forsøger de med dans at skabe et frirum for de mange børn og familier, der har været siddet fast på øen i månedsvis. Eller den engelske koreograf Rita Marcalo, der har arbejdet i "The Jungle" (flygtningelejren i Calais) med sit projekt "Dancing with Strangers".

Et ECP medlem fra Tyrkiet taler om kunstnere og intellektuelle, der er politisk forfulgt, om begrænsninger i ytringsfriheden og om den stigende arbejdsløshed. Samtidig siger den tyrkiske præsident Erdoğan: "Dette er et godt tidspunkt i Tyrkiets historie. Gennem det seneste årti er BNP blevet mere end tredoblet, og er nu nået op på 800 milliarder \$ i 2014." Penge bevæger sig uafhængig af den politiske situation, men kunsten tvinges til at gå under jorden.

Kunst er en måde

I Danmark har vi det trygt og forholdsvis godt, på trods af den uro, USA skaber. Selvom det er sådan, er det nødvendigt at dele erfaringer og metoder for at få indflydelse på de forskellige sammenhænge, vi lever i. Vi har alle et ansvar, og vi skal tage det. Man skal aldrig undervurdere betydningen af at gøre noget "i det små" i hverdagen. Et eller andet sted tror jeg faktisk, at det påvirker allermest. Derfor skal vi tale med hinanden, dele viden og indgyde mod, når og der, vi har mest brug for det. At handle og tage ansvar gennem kunst kan være en måde at gøre det på.

I min hverdag i Dansehallerne handler diskussionen lige nu om risiko. Dels, hvad vi er villige til at risikere for at følge vores ideer og visioner, og hvad har vi at tabe? Jeg tænker på f.eks. integritet, værdighed, selvrespekt i forhold til politisk holdning, kunstnerisk aktivisme, udvikling og etiske spørgsmål. Hvilken slags kunst ønsker vi at se? Kunst som dekonstruktion eller som virkelighed. Som stimulus.

Her produceres og præsenteres. Kom og vær med til forestillinger og dialog. Kom til "Meet, Eat and Talk" og tal med mig. Den næste gang er den 7. december 2016. Vi har brug for hinanden. Velkommen!

Efva